

Nr. 2 2009

TRÄDGÅRDS

BLADET

Medlemsblad
för

*Forshaga
Hemträdgårds
förening*

**Nya medlemmar
som hälsas välkomna!**

Deje

Gudrun Andersson

Forshaga

Malin Andersson

Helene Evertsson

Annika Jonasson

Julia Lokka

Håkan o Maily Olsson

Kristina Olsson

Karin Ottosson

Britt Sävman

Hammarö

Eva Bjurén

Karlstad

Carin Bosdotter

Redaktion och webbgrupp

består av Anita Lawner,
Madeleine Nilsson, Julia Lokka
och Sofia Nibblén Berndtsson.
Nästa blad kommer ut i
mars 2010

Redaktionen

**tar tacksamt emot
bidrag till bladet.**

Gärna i digital form.

Skickas via mail till

info@forshagahemtradgard.se

Per post:

Sofia Nibblén Berndtsson,
Bergstorp, Berghem
669 91 Deje.

**Eller lämna direkt till någon
i redaktionen/styrelsen.**

Hedersmedlemmar!

Arne Bengtsson

Georg Hall

Kurt Wallin

www.forshagahemtradgard.se

Nytt utseende och användning av hemsidan

Forshaga Hemträdgårdsförening lanserar nu en helt ny hemsida. Den nya hemsidan fokuserar främst på att alla medlemmar ska kunna interagera med varandra och vara med och påverka sidans innehåll. Vi vill gärna ha just dina bilder och berättelser på hemsidan.

Varje medlem har en egen medlemssida, dit man kommer om man loggar in direkt på förstasidan.

Användarnamnet är ditt förnamn och ditt efternamn utan mellanslag och med små bokstäver. Lösenordet är 12345.

Gå dock in och ändra det direkt så ingen annan kan logga in på ditt konto! Det gör du genom att klicka på "Klicka här" på samma ställe som du loggade in dig. Längst ner klickar du sedan på "Ändra lösenordet". Skriv in det nuvarande lösenordet först, dvs 12345, och sedan ditt nya lösenord två gånger. Klicka på knappen "Uppdatera".

Uppdatera gärna era kontaktuppgifter på er personliga sida också, genom att klicka på "Ändra dina uppgifter". På det sättet kan vi till exempel skicka nyhetsbrevet via e-post istället, så kan vi spara på både miljö och porto.

På sidan "Våra trädgårdar" ska ni medlemmar kunna bidra med allt möjligt genom att själva skriva in text och ladda upp bilder. Mer information om hur man gör kommer senare.

Så småningom kommer vi förhoppningsvis också kunna öppna upp ett forum endast för medlemmarna, och en köp-och-sälj-sida där ni kan utbyta trädgårdsprylar och växter eller annat som ni själva bestämmer.

**Behöver du support? Kontakta Julia Lokka på:
info@webbia.se**

eller ring på vardagar mellan kl. 10-16 tel. 070-246 30 43

Välkommen till vår nya hemsida, vi hoppas att vi ska trivas där!

Forshaga Hemträdgårdsförening styrelse 2009

Sofia Nibblén Berndtsson
Anita Lawner
Örjan Sandberg
Marie-Louise Falk
Ruth Wallin
Helena Ekstam
Madeleine Nilsson
Johanna Gustavsson
Ingalill Källén
Britt Sävman
Lena Bergqvist

Ordförande
Vice ordförande
Kassör
Sekreterare
ord. ledamot
ord. ledamot
ord. ledamot
ord. ledamot
ord. ledamot
suppleant
suppleant

Revisorerna

Christina Persenius, sammankallande
Maria Andersson
Georg Hall, suppleant

Valberedning

Karin Eriksson, sammankallande
Vakant
Vakant

Festkommitté

Valmai Backlund
sammankallande
Lilian Berndtsson
Lisbeth & Sandor
Budai
Noela Hedberg
Chapman
Gladys Falk

Kontaktinformation e-post: info@forshagahemtradgard.se

tel: (dagtid) 057-87 13 75 Anita Lawner eller (kvällar/helger) 0552-220 97 Sofia Nibblén Berndtsson

Trädgårdstrampet 2009

Årets Hemträdgårdens Dag var med ett enda ord - SUCCÉ!

Aldrig har väl så mycket människor kommit till detta arrangemang. Det var en jämn ström med besökare från kl. 11 när dörarna öppnades, tills långt in på eftermiddagen. Flera hundra trädgårds-ystra personer kom.

Några målmedvetet sökande bland krukorna och andra bara allmänt oplanerat strosande.

För den besökande fanns allt från amatörens fröuppdragana tomatplantor och krukade perenner till företagsproffsen väl sorterade plantutbud.

Man kunde förutom växter också köpa trädgårdsredskap, utsmyckningar för trädgården samt konst med trädgårdsmotiv.

Närproducerat är framtidens melodi, samt egen odling tror vi kommer starkt. På Hemträdgårdens dag kan man få en uppfattning om vad man kan odla själv och att det faktiskt inte är så svårt.

Kom gärna med på hösten och vinterns arrangemang med oss i föreningen. Det kommer att arrangeras **bland annat** en skördedag där vi kan se och smaka resultatet av vår egen skörd. I januari blir det en frökväll där vi förbereder oss för nästa års skörd. Förhoppningsvis knyter vi på så sätt ihop säcken eller med andra ord - trädgårdsåret. (Se mer i programmet!)

Om det är någon som redan nu är intresserad av att delta på 2010 års Hemträdgårdens dag, hör av er till någon i föreningen.

Sofia

En solig och otroligt varm dag i slutet på juni ägde premiären av Trädgårdstrampet rum! Vi styrde cyklarna mot vackra Östra Deje! Där stod det tre inspirerande trädgårdar på schemat.

Första anhalt var vid Valmai Backlunds härliga trädgård. Valmaj mötte upp med litervis av kallt vatten som verkligen behövdes i hettan. När vätskedepåerna var påfyllda började rundturen i Valmais stora trädgård! Här kunde vi hitta både fruktträd, frodiga rabatter, trädgårdsland och höns! Valmai charmade oss alla med sitt avslappnade men genuina trädgårdsintresse.

Nästa stopp gjordes hos Gunilla Gotlén i Gylterud. Här fick vi se och berättat för oss vilket otroligt arbete Gunilla lagt ner i sin trädgård de senaste åren. Hon har flyttat stora rabatter och anlagt en rejäl damm. I skuggan av äppelträden åkte kaffekorgarna fram. Vi njöt alla i fulla drag av både fika och den vackra omgivningen!

Sist men inte minst styrde vi cyklarna mot foten av "Backabackarna" där Sofia Nibblén Berndtssons trädgård ligger. Sofia mötte även hon upp med svalkande vatten innan rundturen började. I denna trädgård möttes vi av Sofias otroliga rosor! Både gamla och nya sorter samsas i den här fina trädgården som ligger skyddad av berget. Madame Hardy, Madame Plantier, Rosa Helena, Maidens Blush, Maxima, Poppius, Leda och New Dahn för att nämna några. Tack för en härlig dag med en massa trädgårdsinspiration i tre helt olika trädgårdar! Jag undrar vart vi ska styra cyklarna nästa år...?

Johanna Gustafsson

KOMMANDE AKTIVITETER

Skördarglädje med potatisprovning

Välkomna till den sista cafékvällen på BTL den 13 oktober kl. 19. (Nästa Cafékväll kommer att vara i nya lokaler, läs här intill.)

Denna kväll kommer att gå i Höstens tecken.

Vi får besök av Åsa Rölin från Bodaholms Gård på Värmlandsnäs, där Åsa och hennes man bedriver potatisodling.

Åsa är även potatisrådgivare åt yrkesodlare. Hon kommer att berätta om bl.a nya potatissorter, kravodling, potatisodling för husbehov samt även potatishantering i större skala.

Några av Er har säkert varit med på vinprovning, men nu blir det "Potatisprovning" där vi provsmakar olika potatissorter.

Vid vinprovning används olika smakord för vinet och detta är nu även framtaget för potatis, som vi får höra mera om.

På programmet denna kväll har vi även ämnet "Skördeglädje" då vi bjuder Er att smaka på några av våra recept tillagade av sommarens och höstens grönsaker, bär och frukter.

Vi hoppas på ett stort deltagande denna vår sista cafékväll på BTL.

Varmt välkomna önskar styrelsen!

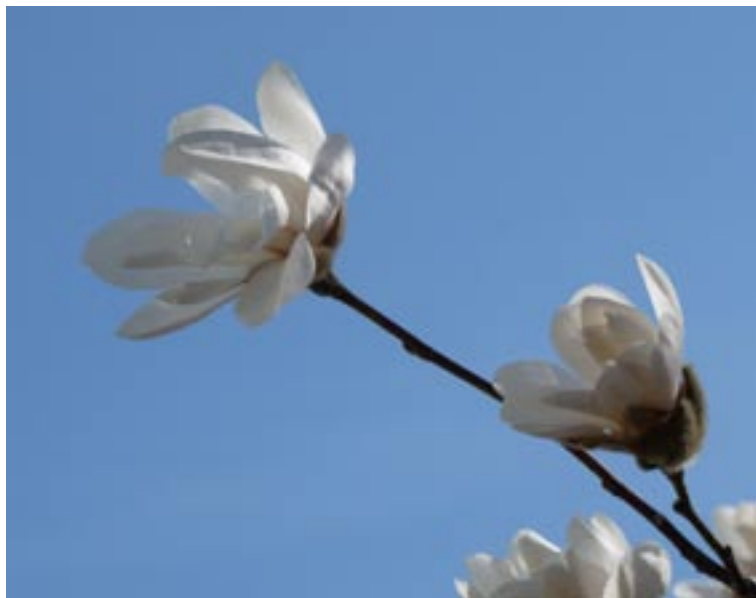
Text: Ingalill Källén

Hemträdgårdsföreningen i nya lokaler

Från och med första november kommer Forshaga Hemträdgårdsförening att finnas i nya lokaler. Vi är tyvärr tvugna att flytta ut från BTL och lämna plats åt Röda Korset.

Vi har nu med ljus och lykta letat efter någon lokal som är lika bra, lättillgänglig och som fyller våra behov. Vi tror nu vi har hittat det.

Forshaga *Hemträdgårdsförening* Från den 1 november 2009 håller vi till i lärarrummet på Forshaga Lärcenter.

Varmt välkomna dit och
hoppas att ni kommer se det
som en bra lösning.

Gör ditt egen Örtsalt

Plocka olika örter/kryddor

Torka på ca 50 C i ugnen

Smula sönder och blanda med flingsalt

Vill man ha lite färg så smula ner torkad ringblomma.

MUNKARNAS LÄKEMEDEL

Ett avkok på dill är utmärkt för magen. En dekokt på angelica är urindrivande och blodrenande. En läkedryck innehållande myskmadra är lugnande för nerverna. Bergamott i en läkedryck verkar avslappnande. Humlesuga hjälper den som har svårt att andas. En dekokt på blåklint är bra för trötta ögon. En dryck på gurkört är ett överträffat botemedel mot halsont. Kamomill är bra för magen. Se upp för den mycket giftiga fingerborgsörten. En dryck med Isop är ett bra botemedel vid andningsproblem. En dekokt på lavendel lindrar huvudvärk. Mefram i en läkedryck är ett utmärkt botemedel mot reumatisk värk. Mynta ger god smak åt de andra örterna i en läkedryck. Om man tuggar på blad av rosmarin får man god andedräkt. En örtdryck med kyndel underlättar matsmältningen. Salvia är oömdgänglig för magen. En starkt dekokt på ringblommor lindrar brännsår och små skrubbsår. När man har feber bör man dricka fläderört. En dekokt på timjan är ett underbart botemedel mot hosta.

Ur Cistercienserkloster

PRESENTERA EN VÄXT

Julstjärna

Euphorbia pulcherrima

Euphorbia - välfödd
pulcherrima - skön

Ända sedan aztekernas tid har många i syd- och mellanamerika ansett julstjärnan helig, men den amerikanska diplomaten Ponsetti lyckades smugla ut några sticklingar från Mexiko till Amerika runt år 1830.

Men det var först långt senare då tyska förädlare tagit sig an julstjärnan, som intresset för den började stiga.

På 1950-talet började julstjärnan dyka upp i Sverige till jul, men var

då ömtålig och mycket exklusiv. Först mot slutet av 1960-talet började nya bra sorter komma fram och julstjärnan blev julens blomma nummer ett.

I Sverige har "enbenta stjärnor" sålts mest, medan de större grenade plantorna varit mest populära nere i Europa. Det beror antagligen på att vi har oftast våra små stjärnor i fönstren, medan man nere på kontinenten har dem inne i rummet t ex i urnor, på golvet osv.

Skötselråd:

Julstjärnan vill stå ljusst, men man kan också placera den inne i rummet, men då förkortas hållbarheten. Viktigt är dock att den inte

utsätts för kalldrag, då den lätt tappar bladen om den utsätts för kyla.

För mycket vatten ökar risken för bladfall, så låt julstjärnan torka upp lätt mellan vattningarna. Detta är speciellt viktigt vid lite mörkare placering. Observera att julstjärnan ej tål temperaturer under 12° vare sig under transporten hem eller när man vädrar.

KOMMANDE AKTIVITETER

Belysning

Trädgårdsbelysning är hetare än någonsin och det finns massor att välja på.

Tisdagen den 2 februari 2010 kl. 19.00, kommer Lars Ek från Molkom och guidar oss rätt i denna djungel.

Han kommer att ge oss mängder av råd om hur vi kan belysa vår trädgård för att få fram dess bästa sida. Både vinter, vår, sommar och höst!

Trädgårdsbelysning ger inte bara ljus utan också dramatik. Ett upplyst träd eller buske kan förändra hela intrycket av din trädgård. En ljusslinga under taket ger ett fint släpljus över husfasaden. Men vad ska man tänka på innan man börjar...?? Och vart ska man börja?? Kom och lär dig allt du behöver veta om trädgårdsbelysning!

Ett boktips i väntan på februari med massor av inspiration och tips, är "Ljussätt din trädgård" av Kerstin Engstrand (Forum).

facebook

För er som tycker att det är kul att vara på facebook, så har vi bildat en grupp där. Bli gärna medlem du med. Det vore kul om det blev lite bilder och inlägg. Välkomna!

Madeleine skriver!

I pumpans tid

Dygnet medeltemperatur sjunker under +10 grader. Det är HÖST. Jag älskar hösten!

Det brukar vara en hektiskt tid för mig så här dags in i september. Pumpor. Första frosten kan inte vara långt borta och är jag inte beredd, så får jag ledsen stå där med mjuka, fula, frostskadade pumpor.

Efter allt slit med uppdragningen på våren och avhärdningen på försommaren så blir jag ganska besviken på mig själv att jag trodde att frosten inte skulle komma i år. Lika förvånad varje gång.

Ibland står jag dock rustad, med fiberdukar och lakan, ibland kan även en yllefilt bli tvingad ut i nattfrosten. Jag får hålla på så här några dagar, veckor kan det till och med röra sig om.

Har jag nu odlat pumpor endast för att barnen och deras kompisar och kanske någon annan som vill smycka trappan är sugen på att få sig en pumpa till halloween (för att inte tala om hur svag Madeleine själv är för att skära i pumpan...), så kan jag ju inte skörda dem innan de är riktigt, riktigt orangea och fina.

En pumpa till höstens halloweenfirande måste ha fin färg om kinderna. Alltså är det inte utan besvär dessa pumpor kommer till världen. Tur är då att i år har jag inte sått några pumpafrön...!

Nu tar jag höstledigt ifrån trädgårdsarbetet och sparar resten till vårbruket. Förresten, någon lök och något frö kanske jag skulle kunna peta ner...

Madeleine

RESUMÉ

aktiviteter

Kväll för nya medlemmar

Inbjudan till en kväll för nya medlemmar mottogs med öppna armar av drygt trettio vårystra trädgårdsentusiaster.

Syftet med kvällen var att presentera föreningen och styrelsen och lyssna på vad för önskemål som fanns hos de nytilkomna.

Vi visade bilder ifrån våra trädgårdar som alla har helt olika karaktär och innehåll och vi samtalade om vårt gemensamma intresse.

Att ha en trädgård och ett trädgårdsintresse ska INTE vara kravfyllt utan ett ställe där man finner ro i att meditativt vårda sina växter eller bara strosa omkring i vadhögt gräs och njuta av naturen.

Vi var alla överens om att natur och trädgård har en helande kraft, även om vårt intresse kan te sig väldigt olika; som att vissa finner mest glädje i att odla grönsaker i sitt växthus, andra sätter främst att dra upp sina perenner från frö medans en tredje kanske fullkomligt svämmar över av glädje inför alla sortpelargoner.

Just denna variation av stort och smått, smalt och brett är det som gör medlemsskapet i föreningen så givande.

Madeleine

Om du vill följa med på resan anmäler du dig på följande sätt:

**Ring/sms/maila
Madeleine Nilsson
tel. 076 130 37 63**

info@forshagahemtradgard.se

Du kommer då bli tilldelad en plats, (om det finns kvar, annars sätts du på väntelista).

Platsen bekräftar du genom att sätta in **260 kr** på **plusgiro 77 20 41-0** och ange "Betaling Älvsjömässan" samt en mail- eller postadress samt telefonnummer.

Betalning ska ske innan den 31 mars annars tilldelas platsen någon annan. Bekräftelse kommer sedan från oss när betaling skett via mail eller post.

Avbokning av plats: Sker det innan 31 mars betalas hela summan tillbaka. Mellan 1 april fram till avresedatum sker återbetalning endast om man är sjuk.

Du kan naturligtvis också skaffa en ersättare som tar över din plats.

Tider och mer detaljer kring resan hittar du i programmet för höst och vinter -09 -10.

Välkomna!

MEDLEMS- FÖRMÅNER

för medlemmar i Forshaga
Hemträdgårdsförening

**Molkoms
Handelsträdgård**
Tel: 0553-410 66

För att få Er rabatt gäller
att visa
upp giltigt medlemskort.

**Fortsätt gärna
att skänka
vinster till vårt lotteri.**

**Vi tackar
med varm hand
Er alla som
gör det.**

BOKTIPS

Brev från min trädgård

Sven-Ingvar Andersson

Inspirerande, vackert och vemodigt från en av vår tids största landskapsarkitekter. Brev från min trädgård är en bok om en trädgård som inte liknar någon annan trädgårdsbok.

I femtiofyra brev till släkt, vänner, själsfränder och potentater i när och fjärran - såväl i rum som i tid - berättar Sven-Ingvar Andersson, en av vår tids stora trädgårds- och landskapsarkitekter, om sin trädgård Marnas och vad andras verk och tankar har betytt för den. För Agatha Christie förklarar han vad en bra trädgård och en bra deckare har gemensamt: de många villospåren. Kung Bore får veta en del om de olyckor som han ställt till med. Åt barnbarnet Victor anförtror han sina framtidsplaner för den trädhydda som de har byggt gemensamt. Till Albrecht Dürer skriver han om aklejer och till Le Corbusier om cementgolvet vid sin utomhusduschplats.

Det är spirituellt, roligt och djupt allvarligt. För Sven-Ingvar Andersson var trädgården ingen hobby utan en plats där erfarenheter, kunnande, poesi, drömmar och verklighet möttes.

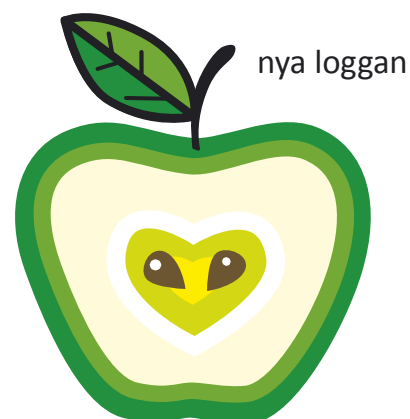
Vatten: Enkla projekt för en vackrare trädgård

Anita Sandberg

Molnens speglingar i ett fågelbad. Det stilla porlandet från en liten fontän. Vatten har en magisk förmåga att föra in ljus, ljud och rörelse i trädgården. Genom att utnyttja dess unika egenskaper kan du skapa olika typer av stämningar och effekter. Vatten kan också locka till sig spännande djurliv i form av grodor, småfåglar och insekter.

Vatten Enkla projekt för en vackrare trädgård är en fullmatad praktisk handbok som innehåller allt du behöver veta för att kunna tillvara vattnets möjligheter i din egen trädgård. Du får handfasta förslag på hur du anlägger stora och små vatteninslag och värdefulla tips om vilka växter som kan passa i olika sammanhang.

Nytt utséende på vårt äpple

www.forshagahemtradgard.se